

Ioan Popa

Contracte civile

Ediția a III-a

Cuprins

Introducere.....	XXIII
Abrevieri uzuale.....	XXIX
Titlul I. Contractul de vânzare.....	1
Capitolul I. Noțiunea de „contract” în general.....	1
1.1. Noțiunea de „contract”.....	1
1.2. Voința juridică – fundament al contractului.....	2
1.3. Regula <i>pacta servanda sunt</i>	3
1.4. Dreptul pozitiv <i>versus</i> dreptul natural.....	4
1.5. Acordul de voințe, esența contractului.....	6
1.6. Forța obligatorie și conținutul obligațional al contractului	8
Capitolul II. Rolul contractului.....	10
2.1. Precizări prealabile.....	10
2.2. Contractul ca act extinctiv de drept.....	11
2.3. Contractul ca act translativ de drepturi	11
2.3.1. „Mitul” obligației de <i>a da</i>	11
2.3.2. Ce înseamnă însă a fi proprietar?.....	17
2.3.3. Influența doctrinei franceze asupra dreptului românesc în privața stabilirii momentului transmisiunii dreptului	20
2.3.4. Teorii la nivel european în privința stabilirii momentului transferului dreptului	22
2.3.5. <i>Probatio diabolica</i>	23
2.3.5.1. Modurile originare de dobândire a proprietății	24
2.3.5.2. Principii de carte funciară aplicabile	25
2.3.5.3. Suspendarea efectului constitutiv al înscrierii în cartea funciară – soluție oportună sau fundamental greșită?	37
2.3.5.4. Principalele consecințe ale suspendării efectului constitutiv de drept al înscrierii în cartea funciară	40
2.3.5.5. Câteva concluzii privind <i>probatio diabolica</i>	43
2.4. Contractul ca act constitutiv de drepturi sau de situații juridice	46
2.5. Concluzii (preliminare)	46
2.5.1. Libertatea contractuală, principiu fundamental al contractelor	46
2.5.2. Principiul forței obligatorii a contractului	49
2.5.3. Principiul relativității efectelor contractului	49
2.5.4. Principiul justiției contractuale (în dreptul germanic)	51
2.5.5. Principiul echilibrului contractual	51
2.5.6. Unificarea dreptului civil – viziune pragmatică sau doar filozofică?.....	53

Capitolul III. Despre vânzare, în general.....	56
3.1. Sediul materiei	56
3.2. Noțiunea de „vânzare”. Definiție	58
Capitolul IV. Caracterele juridice ale contractului de vânzare	60
4.1. Caracterul generator de obligații și translativ de proprietate	60
4.1.1. Caracterul translativ de proprietate și riscul contractului	62
4.1.2. Transmiterea riscurilor.....	62
4.2. Caracterul sinalagmatic.....	65
4.3. Caracterul oneros	65
4.4. Caracterul comutativ	66
4.5. Caracterul consensual. Forma contractului de vânzare	66
4.5.1. Justificarea formei autentice a actului	67
4.5.2. Forma <i>ad validitatem</i> și <i>ad oposabilitatem</i>	69
4.6. Dovada contractului	70
Capitolul V. Părțile contractului de vânzare	70
5.1. Introducere	70
5.1.1. Concluzii cu privire la părțile contractului	73
5.2. Formarea/încheierea contractului de vânzare.....	74
Capitolul VI. Condițiile de validitate ale contractului de vânzare.....	74
6.1. Introducere	74
6.2. Capacitatea de a contracta.....	75
6.2.1. Ocrotirea specială a persoanelor în vârstă	76
6.2.2. Ocrotirea specială a persoanelor cu dizabilități	77
6.2.3. Incapacități speciale.....	80
6.2.3.1. Dreptul litigios – definiție	81
6.2.3.2. Alte incapacități de a cumpăra	82
6.2.3.3. Incapacitatea persoanelor fizice sau juridice străine de a dobândi terenuri în România.....	83
6.2.4. Cazuri de inalienabilitate în dreptul civil actual	84
6.3. Consimțământul părților	86
6.3.1. Viciile de consimțământ	88
6.3.1.1. Eroarea	88
6.3.1.2. Dolul.....	90
6.3.1.3. Violența	92
6.3.1.4. Leziunea	94
6.3.1.5. Valoarea juridică a tăcerii.....	96
6.4. Obiectul contractului.....	96
6.4.1. Despre lucrul vândut. Condiții.....	97
6.4.1.1. Vânzarea bunului altuia.....	101
6.4.1.2. Vânzarea de bunuri viitoare	125
6.4.1.3. Vânzarea de locuințe aflate în diferite stadii de edificare	127
6.4.2. Despre preț.....	151
6.4.2.1. Problema simulării prețului	156

6.5. Cauza în contractul de vânzare	157
6.5.1. Problema cauzei în contractul de vânzare sau a cauzei, în general	157
6.5.2. Condiții privind valabilitatea cauzei	165
6.5.3. Rolul cauzei	168
6.5.4. Proba cauzei	172
6.5.5. Scurte concluzii privind cauza	172
Capitolul VII. Dreptul de preempțiune	173
7.1. Introducere	173
7.2. Natura juridică a dreptului de preempțiune	174
7.3. Modalități de exercitare a dreptului de preempțiune	179
7.3. Dreptul de preempțiune în cazul vânzării terenurilor cu destinație forestieră	183
7.4. Dreptul de preempțiune reglementat de Legea nr. 17/2014 referitoare la vânzarea terenurilor agricole situate în extravilan	186
7.5. Dreptul de preempțiune reglementat de Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică	189
7.6. Dreptul de preempțiune reglementat de Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național	189
7.7. Dreptul de preempțiune reglementat de Legea nr. 422/2001 privind monumentele istorice	190
7.7.1. Situația contractelor de vânzare încheiate cu nerespectarea dreptului de preempțiune reglementat de Legea nr. 422/2001 ..	190
7.8. Dreptul de preempțiune reglementat de Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii	195
7.9. Dreptul de preempțiune reglementat de Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989	195
7.10. Dreptul de preempțiune reglementat de art. 1.901 alin. (2) și de art. 1.730-1.740 C.civ.	195
7.11. Dreptul de preempțiune al arendașului	196
Capitolul VIII. Actele preparatorii. Promisiunile de vânzare.	
Executarea silită a promisiunii	196
8.1. Considerații introductive	196
8.2. Promisiunea de vânzare. Definiție	197
8.3. Dezvoltarea problemei. Promisiunea unilaterală de vânzare	199
8.3.1. Natura juridică a promisiunii unilaterale de vânzare	200
8.4. Promisiunea sinalagmatică de vânzare	207
8.5. Pactul de opțiune	209
8.6. Publicitatea promisiunii	212
8.7. Executarea silită a promisiunii	214
8.8. Concluzii în privința promisiunilor de vânzare	221

Capitolul IX. Clauze speciale care ar putea fi utilizate în contactul de vânzare.....	225
9.1. Pactul comisoriu.....	225
9.2. Teoria impreviziunii.....	227
9.2.1. Teoria impreviziunii în dreptul civil român.....	230
9.3. Clauzele prezumate abuzive în contracte.....	231
9.3.1. Clauzele prezumate abuzive la formarea contractului.....	231
9.3.2. Clauze prezumate abuzive la executarea contractului.....	232
9.3.3. Clauze prezumate abuzive la promovarea unor acțiuni în justiție.....	233
9.3.4. Clauze considerate abuzive în dreptul român.....	233
9.4. Clauza de dezicere.....	238
9.5. Clauza penală și arvuna.....	240
9.5.1. Clauza penală.....	240
9.5.1.1. Regimul juridic al clauzei penale.....	241
9.5.2. Clauza de arvună.....	244
9.6. Pactul de preferință.....	245
9.6.1. Concluzii privind pactul de preferință.....	249
Titlul II. Efectele contractului de vânzare.....	251
Capitolul I. Principalele efecte ale contractului de vânzare.....	251
1.1. Introducere.....	251
1.2. Efectul dublu translativ de proprietate al contractului (al lucrului și al prețului).....	251
1.2.1. Clauza de rezervă a proprietății.....	252
1.3. Efectul translativ al riscurilor lucrului vândut.....	259
1.4. Efectul consolidării legăturii juridice.....	260
1.5. Efectul creator de obligații.....	260
1.6. Efectul de publicitate.....	260
1.6.1. Care sunt efectele înscrierii în cartea funciară?.....	260
1.7. Interpretarea contractului.....	264
Capitolul II. Drepturile și obligațiile părților.....	266
2.1. Obligațiile vânzătorului.....	266
2.1.1. Obligația de a transmite proprietatea bunului sau dreptului vândut.....	267
2.1.2. Predarea lucrului vândut.....	268
2.1.2.1. Modul de executare a predării.....	268
2.1.2.2. Locul predării.....	269
2.1.2.3. Obiectul predării.....	270
2.1.2.4. Predarea fructelor.....	271
2.1.2.5. Predarea accesoriilor.....	271
2.1.2.6. Conservarea bunului până la predare.....	272
2.1.2.7. Răspunderea vânzătorului pentru neexecutarea obligației de predare a bunului.....	272

2.1.2.8. Obligații derivate ale obligației de predare	272
2.1.3. Obligația de garanție a vânzătorului	272
2.1.3.1. Garanția pentru evicțiune	273
2.1.3.2. Garanția pentru viciile lucrului vândut.....	293
2.1.4. Obligația de plată a impozitului pe transferul proprietății	309
2.2. Obligațiile cumpărătorului	311
2.2.1. Plata prețului	312
2.2.1.1. Locul și data plății	315
2.2.1.2. Dobânda prețului	316
2.2.1.3. Sancțiunea neplății prețului	316
2.2.1.4. Garantarea creanței prețului	318
2.2.1.5. Oferta de plată	319
2.2.2. Preluarea lucrului cumpărat.....	319
2.2.3. Suportarea cheltuielilor vânzării.....	319
2.2.4. Respectarea de către cumpărător a unor obligații <i>scriptae in rem</i>	320
2.2.5. Suportarea cheltuielilor de publicitate	321
Titlul III. Varietăți de vânzare	323
Capitolul I. Vânzări în care poziția cumpărătorului este determinată	323
1.1. Introducere	323
1.2. Vânzarea pe gustate	323
1.3. Vânzarea pe încercate	325
1.4. Vânzarea pe bază de mostră sau model.....	327
Capitolul II. Alte tipuri de vânzare	328
2.1. Vânzarea în bloc.....	328
2.2. Vânzarea după greutate, număr sau măsură (vânzarea bunurilor de gen)	328
2.3. Vânzarea de bunuri viitoare	329
Capitolul III. Vânzări atipice	333
3.1. Vânzarea cu opțiune de răscumpărare. Noțiune.....	333
3.1.1. Regim juridic	334
3.1.2. Interesul reglementării	337
3.2. Vânzarea de drepturi litigioase. Noțiune.....	340
3.2.1. De ce a dispărut retractul litigios?	341
3.2.2. Incapacitatea de a dobândi drepturi litigioase.....	344
3.3. Vânzarea unei moșteniri.....	345
3.3.1. Noțiune	345
3.3.2. Părțile contractului.....	356
3.3.3. Obiectul – derivat – al contractului.....	357
3.3.4. Condiții de formă ale contractului	359
3.3.5. Efectele vânzării (cesiunii)	359
3.3.6. Obligațiile vânzătorului	362
3.3.7. Obligațiile cumpărătorului.....	366

3.3.8. Reguli particulare în cazul vânzării/donației de drepturi succesorale	366
3.3.9. Formalități de publicitate	367
3.3.10. Concluzii asupra vânzării moștenirii	368
3.4. Vânzarea în sistemul coproprietății pe timp partajat	370
3.4.1. Noțiune	370
3.4.2. Scurt istoric	370
3.4.3. Proprietatea periodică (sau coproprietatea pe timp partajat) în România	371
3.4.4. Proprietatea periodică în viziunea Codului civil	373
3.5. Vânzarea electronică (contractul electronic)	376
3.5.1. Noțiune. Sediul materiei	376
3.5.2. Contractul electronic. Definiție	377
3.5.2. Formarea contractului încheiat prin mijloace electronice	378
3.6. Vânzarea la licitație	381
3.6.1. Vânzarea amiabilă la licitație în prezent	382
3.7. Vânzarea dreptului de uzufruct	384
3.8. Vânzarea (constituirea) dreptului de suprafață	385
3.8.1. Cazuri speciale de constituire a dreptului de suprafață	386
3.9. Vânzarea de locuințe în temeiul Decretului-lege nr. 61/1990, al Legii nr. 85/1992 și al Legii nr. 112/1995	389
3.9.1. Scurt istoric privind evoluția legislativă care a consacrat necesitatea formei autentice a actului de vânzare a terenurilor	390
3.9.2. Necesitatea încheierii actelor de înstrăinare a construcțiilor în formă autentică	391
Titlul IV. Contracte translativ înrudite cu vânzarea	395
Capitolul I. Contractul de schimb	395
1.1. Definiție. Sediul materiei	395
1.2. Caracteristicile schimbului	396
1.3. Aplicarea regulilor de la vânzare	396
1.4. Reguli din materia vânzării neaplicabile schimbului	397
Capitolul II. Darea în plată	398
2.1. Definiție	398
2.2. Condițiile dării în plată	399
2.3. Efectele dării în plată	400
2.4. Darea în plată reglementată de Legea nr. 77/2016	401
2.4.1. Derogări în mecanismul dării în plată introduse prin Legea nr. 77/2016 în raport cu Codul civil	402
Capitolul III. Contractul de furnizare	407
3.1. Definiție. Sediul materiei	407
3.2. Delimitarea față de vânzare	408
3.3. Caracterele juridice ale contractului	409
3.4. Condițiile de validitate și efectele contractului de furnizare	409

Titlul V. Alte contracte translativ	413
Capitolul I. Despre liberalități, în general	413
1.1. Introducere	413
1.2. Liberalitățile în general	413
1.3. Liberalitățile sunt acte juridice gratuite	414
1.3.1. Elementul obiectiv	414
1.3.2. Elementul subiectiv	415
1.3.3. Ce este intenția liberală?	416
1.4. Liberalitățile și actele dezinteresate (actele de binefacere)	420
1.5. Formalismul	421
1.6. Liberalitățile. Dispoziții comune	422
1.7. Condițiile de validitate ale liberalității (în general)	423
1.7.1. Consimțământul părților	423
1.7.1.1. Viciile de consimțământ în materia liberalităților	424
1.7.2. Capacitatea părților	425
1.7.2.1. Incapacități de a dispune prin liberalități	427
1.7.2.2. Incapacități de a primi liberalități	428
1.7.3. Obiectul liberalității	429
1.7.4. Cauza liberalității	430
1.7.4.1. Teorii anticauzaliste	431
1.7.5. Forma liberalității	433
1.7.6. Voințele pioase	433
Capitolul II. Contractul de donație	434
2.1. Definiție. Sediul materiei	434
2.2. Interpretarea contractului de donație	435
2.3. Caracterele juridice ale contractului de donație	436
2.4. Condițiile de validitate ale contractului de donație	438
2.4.1. Capacitatea societăților de a face donații	441
2.5. Oferta de donație	442
2.6. Principiul irevocabilității donațiilor	444
2.6.1. Irevocabilitatea de gradul I și de gradul al II-lea a donației	445
2.6.2. Clauze incompatibile cu încheierea donației	446
2.6.3. Clauze permise în contractul de donație	448
2.7. Revocabilitatea donațiilor între soți	450
2.7.1. Clauza alsaciană	452
2.8. Celelalte cauze de revocare a donațiilor	452
2.9. Acțiunea în revocare	459
2.10. Revocarea promisiunii de donație	460
Capitolul III. Efectele contractului de donație	461
3.1. Efectele donației între părți	461
3.2. Obligațiile donatorului	461
3.3. Obligațiile donatarului	463
3.4. Opozabilitatea donațiilor în raport cu terții	464

Capitolul IV. Donațiile indirecte, donațiile simulate și darurile manuale	466
4.1. Donațiile indirecte	466
4.1.1. Renunțarea la un drept	467
4.1.2. Remiterea de datorie	467
4.1.3. Stipulația în favoarea unei terțe persoane	468
4.1.4. Plata datoriei altuia	468
4.2. Donațiile simulate	468
4.3. Darurile manuale	471
4.3.1. Noțiuni	471
4.3.2. Obiectul darului manual	472
4.3.3. Problema darurilor de nuntă	475
4.3.4. Dovada darului manual	475
4.4. Donațiile mutuale între soți sau viitorii soți de bunuri prezente sau viitoare	475
Capitolul V. Alte tipuri de liberalități (liberalitățile atipice).....	480
5.1. Introducere	480
5.2. Clauza de preciput	480
5.2.1. Natura juridică	482
5.3. Sponsorizarea	489
5.3.1. Efectele și încetarea contractului de sponsorizare	494
5.4. Mecenatul	495
5.4.1. Efectele actului de mecenat	496
5.5. Liberalități care prezintă dificultăți de calificare	497
5.6. Donațiile pioase (cele făcute în favoarea bisericii)	508
Titlul VI. Contracte care asigură folosința bunurilor	511
Capitolul I. Introducere	511
1.1. Folosința bunurilor – drept real sau drept personal?	511
1.2. Dreptul de folosință derivând din locațiune în viziunea Codului civil	513
Capitolul II. Despre locațiune. Generalități	516
2.1. Definiție. Sediul materiei	516
2.2. Calitatea de locator sau locatar	517
2.3. Bunuri ce pot face obiectul locațiunii	518
2.4. Caracterele juridice ale contractului de locațiune	518
2.5. Durata contractului de locațiune	519
2.6. Prețul locațiunii	520
2.7. Condițiile de validitate ale contractului	521
2.7.1. Capacitatea de a contracta	521
2.7.2. Consimțământul părților	522
2.7.3. Obiectul locațiunii	522
2.7.3.1. Bunul închiriat	522
2.7.3.2. Chiria	523

2.7.4. Cauza în contractul de locațiune.....	524
2.7.5. Forma și publicitatea locațiunii	524
2.8. Efectele contractului de locațiune	525
2.8.1. Obligațiile locatorului.....	525
2.8.2. Obligațiile locatarului	527
2.9. Sublocațiunea și cesionarea locațiunii	530
2.9.1. Sublocațiunea.....	531
2.9.2. Cesionarea locațiunii	531
2.10. Expirarea termenului și tacita relocațiune.....	532
2.11. Înstrăinarea bunului dat în locațiune	533
2.12. Înstrăinarea bunului dat în locațiune chiar către locatar	534
2.13. Încetarea contractului de locațiune.....	535
2.13.5. Încetarea locațiunii pentru imposibilitatea folosirii bunului....	536
2.13.6. Desființarea titlului locatorului.....	537
2.13.7. Moartea locatorului sau a locatarului.....	538
2.14. Obligații ce incumbă părților la încetarea locațiunii	538
Capitolul III. Contractul de închiriere a locuinței	541
3.1. Definiție. Sediul materiei	541
3.2. Înțelesul unor termeni utilizați de Legea nr. 114/1996	541
3.3. Încheierea contractului.....	542
3.4. Executarea contractului de închiriere.....	545
3.5. Subînchirierea și cesiunea contractului de închiriere.....	547
3.6. Încetarea contractului de închiriere	548
3.7. Locuințe cu destinație specială.....	550
3.7.1. Locuințele sociale	550
3.7.2. Locuința de serviciu și locuința de intervenție	551
3.7.3. Locuința de necesitate.....	552
3.7.4. Locuința de protocol	553
Capitolul IV. Contractul de arendare	554
4.1. Definiția și sediul materiei	554
4.2. Caracterele juridice ale contractului de arendare	554
4.3. Bunuri ce pot fi arendate	556
4.4. Condițiile de validitate ale contractului	557
4.4.1. Părțile contractului.....	557
4.4.2. Durata arendării	558
4.4.3. Arenda	558
4.5. Reînnoirea și încetarea contractului	560
Titlul VII. Contracte în care cel puțin una dintre părți este profesionist (comerciant).....	561
Capitolul I. Contractul de antrepriză	561
1.1. Definiție. Sediul materiei	561
1.2. Deosebiri față de alte contracte.....	561
1.3. Caracterele juridice ale contractului de antrepriză.....	564

1.4. Condițiile de validitate ale contractului de antrepriză.....	564
1.5. Efectele contractului de antrepriză.....	567
1.5.1. Problema riscurilor	567
1.5.2. Obligațiile antreprenorului.....	568
1.5.3. Obligațiile beneficiarului	569
1.6. Încetarea contractului.....	570
1.7. Contractul de antrepriză pentru lucrări de construcții	571
Capitolul II. Contractul de societate.....	575
2.1. Definiție. Sediul materiei	575
2.2. Terminologia utilizată de legislația civilă actuală – doar o problemă de semantică?	578
2.3. Situația soțului aportator al unui bun comun la capitalul social	581
2.4. Incongruențe în materia societăților	585
2.5. Câteva trăsături generale în privința societăților.....	589
2.5.1. Patrimoniul de afectatiune al societăților simple	591
2.6. Caracterele juridice ale contractului de societate.....	594
2.7. Durata societății	597
2.8. Răspunderea asociaților fondatori și a primilor administratori.....	597
2.9. Constituirea și modificarea societății	598
2.10. Societățile de fapt.....	601
2.11. Efectele contractului de societate.....	602
2.11.1. Drepturile și obligațiile asociaților	602
2.11.2. Regimul părților de interes	603
2.11.3. Cesionarea părților de interes în cadrul societăților simple	604
2.11.4. Participarea la profit (beneficii) și la pierderi.....	606
2.11.5. Obligația de neconcurență	607
2.11.6. Folosirea bunurilor sociale	607
2.11.7. Hotărârile privind societatea	610
2.11.8. Administrarea societății	611
2.11.9. Obligațiile asociaților față de terți. Obligațiile față de creditorii societății	613
2.11.10. Interdicția emiterii instrumentelor financiare	615
2.12. Pierderea calității de asociat.....	616
2.12.1. Retragera asociatului din societatea cu durată nedeterminată	616
2.12.2. Excluderea din societate	617
2.13. Încetarea contractului de societate. Cazurile de încetare	618
2.14. Alte cazuri de încetare a societății	620
2.15. Lichidarea societății	621
2.16. Asocierea în participație.....	621
Titlul VIII. Reprezentarea convențională	625
Capitolul I. Mandatul cu reprezentare (perfect)	625
1.1. Despre reprezentare, în general.....	625

1.2. Fundamentele reprezentării.....	626
1.3. Forma împuternicirii	627
1.3.1. Principiul paralelismului (simetriei) formelor	630
1.4. Conflictul de interese	635
1.5. Modificarea, revocarea și încetarea împuternicirii.....	636
1.6. Depășirea puterilor de reprezentare și mandatul aparent	640
1.7. Mandatul convențional. Definiție. Terminologie.....	642
1.7.1. Caracterele juridice ale contractului de mandat.	
Delimitarea față de alte contracte	643
1.7.2. Întinderea, obiectul și durata mandatului.....	647
1.7.3. Efectele contractului de mandat.....	650
1.7.3.1. Drepturile și obligațiile mandatarului.....	650
1.7.3.2. Pluralitatea de mandatar	656
1.7.3.3. Substituirea mandatarului.....	656
1.7.3.4. Obligațiile mandantului	657
1.7.4. Încetarea mandatului.....	659
1.7.4.1. Revocarea mandatului de către mandant.....	659
1.7.4.2. Renunțarea mandatarului.....	662
1.7.4.3. Moartea, incapacitatea sau falimentul uneia dintre părți	662
1.7.4.4. Încetarea mandatului de ocrotire	663
1.7.5. Mandatul de ocrotire ca varietate a contractului de mandat	
cu reprezentare	663
1.7.5.1. Introducere în privința reglementării și a naturii	
mandatului de ocrotire.....	663
1.7.5.2. Conținutul obligațional al mandatului de ocrotire.....	666
1.7.5.3. Aspecte procedurale. Încuviințarea mandatului	
de ocrotire.....	674
1.7.5.4. Contractul de mandat de ocrotire. Proiect	677
Capitolul II. Mandatul fără reprezentare (imperfect). Varietăți	
ale mandatului fără reprezentare.....	682
2.1. Definiție	682
2.2. Efectele față de terți ale mandatului fără reprezentare.....	683
2.3. Contractele de comision, de consignație și de expediție	685
2.3.1. Contractul de comision. Definiție. Sediul materiei.....	685
2.3.2. Contractul de consignație. Noțiune. Sediul materiei	696
2.3.2.1. Conținutul obligațional al contractului.....	698
2.3.3. Contractul de expediție. Noțiune. Sediul materiei	702
2.3.3.1. Conținutul obligațional al contractului de expediție	703
2.4. Concluzii în materia contractului de mandat și a derivatelor sale.....	709
Titlul IX. Contractele reale.....	711
Capitolul I. Contractul de depozit	711
1.1. Definiție. Sediul materiei	711
1.2. Caracterele juridice ale contractului de depozit	713

1.2.1. Caracterul real al contractului de depozit când depozitarul deține lucrul cu un alt titlu	714
1.3. Condiții de validitate ale contractului	716
1.4. Depozitul voluntar (propriu-zis). Efectele contractului	717
1.4.1. Obligațiile depozitarului	717
1.4.2. Obligațiile deponentului	721
1.5. Depozitul necesar	722
1.6. Depozitul hotelier	722
1.6.1. Obligațiile hotelierului	724
1.7. Depozitul sechestrului	725
1.7.1. Sechestrul convențional	726
1.7.2. Sechestrul judiciar	727
1.8. Depozitul neregulat	728
1.8.1. Depozitul bancar cu formele sale	730
1.9. Depozitul notarial	731
Capitolul II. Contractul de împrumut, în general.....	732
2.1. Definiție. Sediul materiei	732
2.2. Împrumutul de folosință (comodatul)	736
2.2.1. Natura juridică a dreptului de folosință specific comodatului ..	737
2.2.2. „Locul geometric” al comodatului	740
2.2.3. Caracterele juridice ale contractului de comodat	742
2.2.4. Efectele contractului de comodat	745
2.2.5. Încetarea comodatului	752
2.3. Împrumutul de consumație (<i>mutuum</i>)	752
2.3.1. Caracterele juridice ale împrumutului de consumație	752
2.3.2. Efectele împrumutului de consumație	754
2.3.3. Încetarea contractului	757
2.4. Împrumutul cu dobândă	757
2.4.1. Caracterele juridice ale împrumutului cu dobândă	759
Capitolul III. Contracte bancare.....	761
3.1. Contractul de cont curent	761
3.1.1. Caracterele juridice ale contractului	762
3.1.2. Efectele contractului de cont curent	763
3.1.3. Închiderea contului și încetarea contractului de cont curent	766
3.2. Contul bancar curent	767
3.3. Depozitul bancar	768
3.4. Facilitatea de credit	772
3.4.1. Caracterele juridice ale facilității de credit	773
3.4.2. Efectele facilității de credit	773
3.5. Închirierea casetelor de valori	774
3.5.1. Natura juridică a contractului de închiriere a casetei de valori	774
3.5.2. Caracterele juridice ale închirierii casetelor de valori	775
3.5.3. Efectele contractului de închiriere a casetelor de valori	776

3.5.3.1. Drepturile și obligațiile instituției de credit.....	776
3.5.3.2. Drepturile și obligațiile clientului.....	777
3.5.5. Încetarea contractului.....	777
Titlul X. Contractele aleatorii.....	781
Capitolul I. Contractele aleatorii, în general	781
1.1. Teoria generală a contractelor aleatorii	781
1.2. Elementul <i>alea</i>	782
1.3. Contractul aleatoriu și contractul condițional	784
1.4. Concluzii în privința contractelor aleatorii	785
Capitolul II. Contractul de asigurare	787
2.1. Considerații generale.....	787
2.2. Sediul materiei. Înțelesul unor termeni	788
2.3. Clasificarea asigurărilor	794
2.3.1. Asigurări facultative și asigurări obligatorii	794
2.3.2. Asigurări de bunuri, asigurări de răspundere civilă, asigurări de persoane	795
2.3.3. Asigurarea directă, reasigurarea și retrocesiunea asigurării	795
2.4. Contractul de asigurare. Definiție. Caractere juridice.....	796
2.4.1. Efectele contractului de asigurare (în general)	799
2.4.1.1. Drepturile și obligațiile asiguratului (sau ale persoanei care contractează asigurarea).....	799
2.4.1.2. Drepturile și obligațiile asigurătorului.....	802
2.5. Asigurarea de bunuri.....	803
2.6. Asigurările de credite și garanții și asigurările de pierderi financiare....	804
2.7. Asigurarea de răspundere civilă	805
2.8. Asigurarea de persoane	805
2.9. Coasigurarea, reasigurarea și retrocesiunea	808
Capitolul III. Contractul de rentă viageră	809
3.1. Considerații generale. Definiție. Sediul materiei	809
3.2. Moduri de constituire a rentei viagere	811
3.3. Caracterele juridice ale contractului de rentă viageră	814
3.4. Efectele contractului de rentă viageră	815
3.5. Garanțiile credentierului	816
Capitolul IV. Contractul de întreținere.....	819
4.1. Definiție. Sediul materiei	819
4.2. Caracterele juridice ale contractului de întreținere	820
4.3. Aplicarea regulilor de la renta viageră.....	821
4.4. Conținutul întreținerii.....	823
4.5. Protecția creditorilor părților.....	824
4.6. Înlocuirea întreținerii prin rentă	825
4.7. Contractul de vânzare cu clauza întreținerii.....	827
4.8. Încetarea contractului de întreținere.....	828

Capitolul V. Jocul și pariul.....	829
5.1. Definiție. Sediul materiei	829
5.2. Efectele contractului	831
5.3. Competițiile sportive.....	832
Capitolul VI. Contractul de tranzacție.....	833
6.1. Definiție. Sediul materiei	833
6.2. Caracterele juridice ale contractului de tranzacție	835
6.3. Condițiile de validitate ale tranzacției.....	838
6.4. Interpretarea contractului de tranzacție.....	842
6.5. Efectele contractului de tranzacție	842
6.6. Nulitatea contractului de tranzacție.....	844
6.7. Tranzacția și acordul de mediere	845
Titlul XI. Alte contracte civile	851
Capitolul I. Contractul de fiducie	851
1.1. Introducere. Istoricul instituției.....	851
1.2. Originile moderne ale fiduciei – <i>trust</i> -ul anglo-saxon	852
1.3. Fiducia. Definiție. Sediul materiei	854
1.3.1. Fiducia realizează un transfer de drepturi.....	855
1.3.2. Finalitatea fiduciei	858
1.3.3. Patrimoniul de afecțiune fiduciară.....	862
1.4. Prerogativele proprietății fiduciare	864
1.5. Izvoarele fiduciei.....	865
1.6. Contractul de fiducie. Definiție.....	865
1.6.1. Caracterele juridice ale contractului de fiducie	865
1.6.2. Interdicția liberalității indirecte	867
1.6.3. Părțile contractului de fiducie	868
1.6.4. Consimțământul, obiectul și cauza contractului	871
1.6.5. Beneficiarul fiduciei. Beneficiarul real.....	872
1.6.6. Reprezentarea intereselor constitutorului	875
1.6.7. Conținutul contractului de fiducie	875
1.6.8. Înregistrarea fiscală.....	877
1.6.9. Opozabilitatea fiduciei.....	880
1.6.10. Precizarea calității fiduciarului.....	880
1.6.11. Încetarea contractului de fiducie.....	881
1.6.12. Efectele încetării contractului de fiducie	883
1.6.13. Concluzii privind fiducia în dreptul românesc	883
Capitolul II. Contractul de transport	885
2.1. Definiție. Sediul materiei	885
2.2. Caracterele juridice ale contractului de transport.....	886
2.3. Modalități de transport.....	887
2.4. Domeniul de aplicare, răspunderea și substituirea transportatorului	888
2.5. Contractul de transport de bunuri. Efectele contractului.....	889
2.5.1. Drepturile și obligațiile expeditorului (în principiu).....	889

2.5.2. Drepturile și obligațiile transportatorului (în principiu)	892
2.5.3. Răspunderea transportatorului	896
2.5.4. Răspunderea expeditorului	899
2.6. Contractul de transport de persoane și bagaje.....	900
2.6.1. Efectele contractului. Drepturi și obligații ale părților	900
Titlul XII. Contracte prin care se constituie garanții reale	903
Capitolul I. Contractul de ipotecă. Introducere	903
1.1. Dreptul de ipotecă în general	903
1.2. Caracterele juridice ale dreptului de ipotecă.....	904
1.3. Obiectul și întinderea ipotecii	906
1.4. Cesiunea ipotecii	911
1.5. Efectele ipotecii față de terți	912
1.6. Ipotecile convenționale. Generalități	914
1.6.1. Dreptul de a ipoteca	915
1.6.2. Constitutorul ipotecii	915
1.6.3. Obligațiile garantate.....	917
1.6.4. Contractul de ipotecă. Definiție. Caractere juridice. Condițiile de validitate ale contractului	917
1.6.5. Drepturile constitutorului	920
1.6.6. Obligațiile constitutorului.....	921
1.6.7. Clauza de inalienabilitate.....	922
1.7. Ipoteca imobiliară	925
1.8. Problema antihrezei.....	927
1.9. Ipoteca mobiliară.....	928
1.10. Ipoteca legală	932
Capitolul II. Contractul de gaj.....	934
2.1. Noțiunea și obiectul gajului	934
2.2. Constituirea gajului	934
2.3. Publicitatea gajului.....	935
2.4. Drepturile și obligațiile creditorului gajist	936